

Liever klein met goede kwaliteit

Op nog geen 3 ha kweekt Ruud Warmerdam pioenen voor de vermeerdering en voor de snij. Alle werkzaamheden binnen het bedrijf doet hij samen met zijn vader, zonder ander personeel. „Dan weten we zeker dat het gebeurt zoals wij willen en dat het aan onze kwaliteitseisen voldoet”, verklaart Warmerdam.

Warmerdam Paeonia is een klein bedrijf dat, zoals de naam al doet vermoeden, is gespecialiseerd in de teelt van pioenen. De naam bestaat sinds 2000, toen Ruud Warmerdam zich op de pioenen stortte. „Maar we bestaan al veel langer als pioenenkwekerij. Ik ben de vierde generatie in onze familie die deze prachtige bloemen kweekt”, aldus Warmerdam. Officieel is het bedrijf van Ruud Warmerdam, maar hij wordt nog dagelijks geholpen door zijn vader.

De eerste generatie Warmerdam kweekte met name groenten en had er pioenen bij uit hobby. Bij de tweede generatie werd het sortiment uitgebreid en de derde generatie liet de groenteteelt vallen en had *Paeonia*, *Freesia* en *Ornithogalum* als hoofdteelt. „Ik heb uiteindelijk alle andere teelten laten vallen en heb me uitsluitend op de pioenen gestort, want dat gewas vind ik toch het mooiste.”

Door alleen te kiezen voor de pioen kan het bedrijf zich volledig toeleggen op kwaliteit. „Voor ik in het bedrijf stapte, was de schaalvergroting in deze teelt al in opkomst. Ik wil daar niet in mee, maar dan

moet ik op een andere manier zorgen dat ik bestaansrecht heb. Ik heb gekozen voor een groot sortiment moderne rassen van hoge kwaliteit.”

De kweker vindt het niet riskant om zich te specialiseren in *Paeonia*. „Pioenen zijn mijn passie, als je er dan je geld niet mee kan verdienen, waar dan wel mee?” De risicospreiding zoekt Warmerdam in de keuze voor vermeerdering en snij en het brede assortiment dat hij voor beide voert.

Snij en vermeerdering

Het bedrijf heeft twee takken. Op een kleine 2 ha worden 100 soorten pioenen gekweekt voor de vermeerdering. Warmerdam kiest daarbij voor nieuwere cultivars, veelal van Amerikaanse veredelaars. Het sortiment groeit nog jaarlijks. Dit jaar zijn er weer zes nieuwe variëteiten toegevoegd, waardoor ze nu op exact 100 verschillende pioenen zitten. „Ik vind het wel belangrijk dat nieuwe cultivars iets toevoegen aan wat we hebben. Het zijn allemaal cultivars die zich van elkaar onderscheiden.”

Naast de vermeerdering kweekt Warmerdam ook een hectare voor de snij. Voor de snijbloementeelt beperkt Warmerdam zich tot tien soorten die voor een maximale bloeijspreiding zorgen. „Voor de veiling moet je toch aantallen kunnen aanvoeren. We willen geen groot oppervlak, dus moet je het sortiment ook beperkt houden”, meent Warmerdam. Van elk soort staan 1.500 tot 3.000 planten.

Met zijn hectare is de kweker een relatief kleine aanvoerder. „Maar ik wil het echt zelf doen, samen met mijn vader. De snijperiode is kort. Als ik mensen moet inhuren, is de tijd tekort om ze te leren hoe ze moeten snijden.” Voor Warmerdam is kwaliteit essentieel. Hij snijdt de bloemen iets rijper dan gemiddeld, voor een beter vaasleven. Onze kopers weten dat en betalen daarvoor, want ik zit altijd boven de middenprijs. Ik wil daarom niet het risico lopen dat een tijdelijke kracht daar verandering in brengt. Onze naam staat voor een bepaalde kwaliteit. Dat is onze kracht.”

Ruim planten

Ook voor de vermeerdering geldt dat het om kwaliteit draait. „De planten staan twee jaar vast, waarbij ik een redelijk ruime plantafstand hanteer om de planten de ruimte te geven om te groeien.”

De planten worden op ruggen gekweekt, wat vooral het rooien makkelijker maakt. „We hebben hier in de Haarlemmermeerpolder zware grond, waardoor het snel te nat kan zijn voor rooien. Door de teelt op ruggen hebben we daar minder snel problemen mee.”

De planten staan twee jaar vast waarna ze in september of begin oktober worden gerooid. „Dat is vrij vroeg, maar ik vind het belangrijk dat de planten voor de winter weer de grond in kunnen en dan nog even de kans krijgen om aan te slaan. Ze kunnen dan nog goed wortelen voor de winter, waardoor ze in het voorjaar veel beter weggroeien.”

De gerooiden planten worden gesplitst. Gemiddeld genomen verdubbelt de plant zich iedere twee jaar. „De teelt van pioenen is een langzame teelt, maar dat geeft niet. Dat is ook de charme van het gewas.” Bij het splitsen wordt er dusdanig gesneden dat er een leverbare plant en een plantgoed overblijft. „Op

Ruud Warmerdam kiest ervoor om klein te blijven, zodat hij alles zelf kan doen. „Zonder personeel heb ik zelf alles in de hand en kan ik een heel constant en hoogwaardig product leveren.”

Foto's: Ketura Haveman

Warmerdam Paeonia

Sortiment: 100 *Paeonia*-soorten en cultivars voor vermeerdering en tien cultivars voor de snijteelt

Afzet: De bloemen worden afgezet via de veiling. De planten gaan grotendeels naar kwekers in binnen en buitenland.

Ongeveer 10-15% van de omzet krijgt het

bedrijf door verkoop van planten aan particulieren via consumentenbeurzen en internet

Oppervlakte: 1,8 ha vermeerdering, 0,9 ha snijbloemen

Personeel: geen

Website: www.paeoniapassion.com

deze manier houden we onze eigen voorraad op peil. Het plantgoed kunnen wij weer planten en dat levert over twee jaar weer een leverbare plant en plantgoed op.”

Het scheuren is redelijk specialistisch werk. „Sommige rassen zijn makkelijk te splitsen omdat de ogen goed verspreid zitten, andere zijn lastiger omdat ze alle ogen op één punt vormen.” Ook hier geldt dat Warmerdam alles doet zonder externe krachten. „Als we het zelf doen, heb ik alles zoals ik het wil hebben. Zo kunnen we volledig achter ons product staan en zijn we in staat een hoge en zeer constante kwaliteit te leveren.”

Gehuurd

Warmerdam beschikt niet over eigen grond. Hij kweekt de pioenen op gehuurd land. „Voor pioenen moet je verse grond hebben, dus aan eigen grond heb je niet zoveel. Alleen voor de snijteelt zou het nog enigszins het overwegen waard zijn. Die planten staan voor minimaal tien jaar vast. Maar als je ze daarna vervangt, moet je ook weer op zoek naar verse grond.”

Zodra pioenen op grond komen waar ze eerder hebben gestaan, stagneert de groei. „Zelfs als je zeven of acht jaar van grond af blijft, zie je het nog aan de planten als er eerder pioenen op de grond hebben gestaan.” Waarom de groei en gezondheid stagneert, is nog onbekend. Momenteel loopt hiernaar een onderzoek in Wageningen. „Zolang er niet bekend is wat die stagnatie veroorzaakt, ga ik

niet op grond zitten waar eerder pioenen hebben gestaan.” Vooralsnog levert dat voor Warmerdam geen probleem op. Hij huurt grond bij een akkerbouwer waar hij nog een jaar of zes vooruit kan. Voor de tijd hierna zijn al contacten gelegd met een andere akkerbouwer.

Ook de schuur en koelruimte huurt de kweker. „Dat staat op mijn verlanglijstje op termijn te kopen, maar het heeft geen prioriteit. Waar ik momenteel huur, loopt alles goed. Bovendien rommelt het hier in dit gebied behoorlijk vanwege plannen voor een groot woningbouwproject. Het zou nu heel onverstandig zijn om te investeren in een schuur op eigen grond, zolang er niet bekend is of er gaat worden gebouwd.”

Eigen veredeling

Vorig jaar heeft de kweker een voorzichtig start gemaakt met het zelf veredelen van pioenen. Over vier tot vijf jaar kan Warmerdam de eerste resultaten daarvan beoordelen. „Dan bloeien de planten en kan ik een selectie maken.”

Het duurt dan nog jaren voor een geselecteerde plant voor de verkoop beschikbaar is. Een plant verdubbelt zich iedere twee jaar. Het duurt dus een aardige tijd om een redelijke partij op te bouwen. Voor een nieuwe kruising kost het circa 20 jaar om een partij van 500 tot 1.000 planten op te bouwen.

De vermeerdering versnellen via weefsel-

kweek is vooralsnog geen oplossing. „De plant groeit wel in glas, maar wil daarna niet afharden. Het uitvalspercentage zit daardoor boven de 90. Ze zeggen dat het inmiddels met sommige cultivars wel is gelukt, maar dan kost een plant €15.” Warmerdam vindt het een voordeel dat weefselkweek geen optie is voor pioenen. „Weefselkweek zorgt ervoor dat het allemaal te snel gaat. Het maakt de huidige markt kapot.”

Warmerdam heeft geen ideaal voor ogen tijdens het veredelen. Er is niet een bepaald type of kleur waar heel veel vraag naar is. We hebben natuurlijk al een breed sortiment waar alle kleuren in vertegenwoordigd zijn met onder andere wit, geel, roze, rood en paars in allerhande gradaties. Wit is overigens wel de meest gevraagde kleur. Het is geschikt voor huwelijk en begrafenissen en is niet gevoelig voor mode.”

Met mode kan in de veredeling overigens geen rekening worden gehouden door de duur. De kans dat Warmerdam een boterham kan verdienen met zijn eigen gekruiste planten is klein door de lange duur van het hele proces. „De goede veredelaars in Amerika zijn ook allemaal al rond de 70.” De kweker ziet dat echter niet als bezwaar. „Dat is dan mijn erfenis voor de volgende generatie als mijn zoon Luke ook in de pioenen wil.”

Ketura Haveman

khaveman@hortipoint.nl